

Poročilo o analizi testnih nalog teoretičnega dela voznškega izpita za kategorijo B

Na javni agenciji je bila opravljena analiza testnih nalog (vprašanj z odgovori, v nadaljevanju: TN) teoretičnega dela voznškega izpita, in sicer na podlagi statističnih podatkov o tem, kako so kandidati odgovarjali na vprašanja iz posamezne tematike (področja) in kako na posamezne TN v okviru teh tematik. Analiza je zajela osem najbolj kritičnih področij (tematik), pri katerih je bil delež kandidatov, ki so na vprašanje odgovorili napačno, največji in se je gibal med 17 in 23 odstotki). Povsod, kjer se je presodilo, da je mogoče uspešnost kandidatov zvišati z izboljšanjem TN, so se naredile določene spremembe, nekaj TN pa se je tudi izločilo.

Največji delež napačnih odgovorov je bil v tematiki »Omejitve hitrosti«, kjer gre za poznavanje temeljnih določb glede najvišjih dovoljenih hitrosti na cestah v naselju, zunaj naselja, na avtocesti in hitri cesti, ob zmanjšani vidljivosti ter kadar ima vozilo na kolesih verige, v povezavi z vozili oz. skupino vozil, ki jih lahko vozi imetnik voznškega dovoljenja kategorije B.

Sledi tematika »Znaki za komunikacijo med udeleženci v prometu« z razmeroma majhnim številom TN. V okviru te tematike je pri eni od TN več kot 20 odstotkov kandidatov označilo, da se sme zvočne in opozorilne znake uporabljati, kadar opazimo policijsko patroljo in opozarjamo nanjo ter več kot 10 odstotkov, da jih uporabimo, kadar pozdravljamo znanca!

Pri tematiki »Prometni znaki za prepovedi in omejitve« je povzročal kandidatom največ preglavic prometni znak »Prepovedan promet v obeh smereh«. Zelo pogosto tudi zamenjujejo, kdaj je treba obvezno ustaviti (znak »Ustavi!«) in kdaj se to stori po potrebi, z namenom pustiti mimo udeležence cestnega prometa, ki imajo prednost (znak »Križišče s prednostno cesto«). Enako velja tudi za primere, ko je znaku »Križišče s prednostno cesto« dodana dopolnilna tabla. Pri nekaterih takšnih TN je tudi več kot 30 odstotkov odgovorov napačnih.

Na četrtem mestu je tematika »Naprave aktivne varnosti; temeljno poznavanje vozil in ugotavljanje napak na vozilu«. Veliko preglavic povzročajo TN, ki se nanašajo na pnevmatike, npr. kakšne morajo biti pnevmatike na isti osi motornega vozila ali pa čemu je treba prilagoditi polnilni tlak pnevmatik, pa tudi kakšne so posledice, če polnilni tlak ni ustrezen. Kandidati predvsem poleg pravih odgovorov (pre)pogosto označijo tudi katerega od napačnih. V okviru te tematike imajo kandidati težave tudi z razlikovanjem med elementi aktivne in pasivne varnosti. Razmeroma dobro prepoznajo namen in delovanje sistema proti blokiranju koles, obenem pa je pri eni od testnih nalog več kot 20 odstotkov kandidatov označilo kot pravi odgovor, da se delovanje ABS prepozna po blokiranju koles.

Pri tematiki »Vožnja v različnih voznih razmerah (vreme, vožnja podnevi ali ponoči, poškodovano vozišče)«, kot naslednji tematiki po deležu napačnih odgovorov, so kandidati pri ukrepih proti rošenju stekel in pri aquaplaningu poleg pravih odgovorov večkrat označili tudi napačne. To se je dogajalo, če so napačni odgovori delovali smiselno, čeprav so trdili ravno nasprotno od tistega, kar je prav. Precej je bilo napačnih odgovorov tudi pri TN glede pravilne uporabe dolgih in kratkih žarometov (s katerimi žarometi praviloma vozimo ponoči in katerimi ob zmanjšani vidljivosti, v katerih primerih moramo žaromete zasenčiti ...).

Šesta po vrsti je tematika »Pot ustavljanja in zaviranja (različne podlage, mokra, suha, sneg)«. Razmeroma velik delež kandidatov ne pozna izraza »vožnja v pripravljenosti na zaviranje« (vožnja, pri kateri imamo nogo na stopalki zavore, pri tem ne zaviramo, smo pa pripravljeni, da lahko to vsak hip

storimo) oz. si ga razlaga drugače (da zgolj predvidimo okoliščine, v katerih bo morda treba zavirati). Težave so tudi pri razlikovanju izrazov »reakcijska pot« in »reakcijski čas«, »zavorna pot« ter »pot ustavljanja«, posledično pa, kaj vpliva na njihovo skrajšanje oz. podaljšanje. Podobno velja tudi za to, za koliko se, relativno gledano, podaljšata reakcijska in zavorna pot ob povečanju hitrosti. Večkrat kandidati označijo kot pravilen tudi povsem nesmiseln odgovor, kot je npr. ta, da zavorno pot skrajša vožnja po spustu. Glede na izbiro takšnih odgovorov tako pri tej kot tudi pri drugih tematikah, gre verjetno večkrat tudi za površno branje vprašanj in odgovorov ali pa za nepotrebno hitenje.

Predzadnja tematika so »Načela cestnega prometa; pogoji za vožnjo vozil; predpisi, ki se nanašajo na listine, potrebne za uporabo vozil«. Vsebino TN v okviru te tematike smo skušali omejiti na res temeljna in v praksi uporabna znanja, tako da je bilo ob tokratnem pregledovanju največ sprememb narejenih prav v okviru te tematike. Glede uspešnosti pri odgovarjanju na vprašanja pa bi izpostavili TN v zvezi z uporabo mednarodnega vozniškega dovoljenja, izdanega v Sloveniji, na ozemlju Republike Slovenije, kjer je več kot 60 odstotkov kandidatov izbralo enega od napačnih odgovorov.

Kot zadnja od analiziranih tematik je bila »Voznik začetnik; pogoji za udeležbo vozila v cestnem prometu, varnostni ukrepi v cestnem prometu; izrazi v cestnem prometu«, v kateri pa delež napačnih odgovorov posebej ne izstopa pri nobeni TN ali področju v okviru tematike, razen morda pri poznavanju načel cestnega prometa (npr. na koga moramo še posebej paziti) in glede voznika začetnika (kdo je voznik začetnik, koliko časa, kdaj in česa se mora udeležiti pred podaljšanjem vozniškega dovoljenja).

Primeri TN, pri katerih je nepričakovano veliko kandidatov označilo napačne odgovore kot pravilne, si lahko pogledate na:

<http://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2015/07/Primeri-testnih-nalog-z-velikim-deležem-napačnih-odgovorov.pdf>

Dodatne informacije glede tematik, ki jih vključuje teoretični del izpita, pa so dosegljive na:

1. <http://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2015/05/TEMATIKA.pdf>
2. <http://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2015/09/Poročilo-o-analizi-testnih-nalog-teoretičnega-dela-voznškega-izpita-za-kategorijo-B.pdf>